U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **N. S.**, zastoupené JUDr. Janou Kuřátkovou, advokátkou se sídlem Hilleho 6, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 8. 2007, č. j. OAM-494/LE-05-ZA04-2006, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 1. 2008, č. j. 56 Az 164/2007 - 23,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky, JUDr. Janě Kuřátkové, advokátce se sídlem Hilleho 6, Brno, **s e** odměna za poskytnutou právní službu **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 28. 8. 2007, č. j. OAM-494/LE-05-ZA04-2006, jímž jí nebyla dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělena mezinárodní ochrana.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ust. § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu

nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Ve včas podané kasační stížnosti napadla stěžovatelka shora uvedený rozsudek krajského soudu. Stěžovatelka tvrdí, že krajský soud nesprávně interpretoval ust. § 2 odst. 6 ve spojení s ust. § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka uvádí, že v průběhu správního řízení i v podané žalobě objasnila, že opustila zemi původu a podala žádost o udělení azylu kvůli náboženské diskriminaci, které byla ona a její rodina v zemi původu vystavena ze strany soukromých osob i veřejných orgánů. Má za to, že skutečnosti, které v průběhu správního řízení objasnila, jsou podřaditelné pod pojem pronásledování ve smyslu zákona o azylu, nebo minimálně pod důvody stanovené pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a citovaného zákona. Stěžovatelka spatřuje důvody svého pronásledování ve své náboženské orientaci, když vyznává tzv. čistý islám a z tohoto důvodu čelila ona i její rodina diskriminaci nejen ze strany bezpečnostních složek domovského státu, ale i v každodenním životě, kdy byla napadána při snaze dosáhnout standardní lékařské péče, jaká byla poskytována ostatním spoluobčanům, a pro způsob svého oblékání. Stěžovatelka v rámci správní žaloby poukazovala na skutečnost, že správní orgán porušil ustanovení procesního předpisu, pokud jde o zjišťování skutečného stavu věci, kdy tento stav řádně zjištěn nebyl. Přes tyto námitky se krajský soud s názorem správního orgánu ztotožnil, což stěžovatelka považuje za nesprávné. Vzhledem k výše uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Po zvážení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že ji nelze považovat ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. za přijatelnou, tj. za podstatně přesahující vlastní zájmy stěžovatelky.

Ke stížní námitce, že krajský soud nesprávně interpretoval ust. § 2 odst. 7 ve spojení s ust. § 12 zákona o azylu (pozn. stěžovatelka v kasační stížnosti omylem odkázala na ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu, které však v dané věci nebylo krajský soudem vůbec aplikováno), neboť podle stěžovatelky jsou skutečnosti, které v průběhu správního řízení

objasnila, podřaditelné pod pojem pronásledování ve smyslu zákona o azylu, nebo minimálně pod důvody stanovené pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a citovaného zákona, považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné uvést následující. Jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 - 46, www.nssoud.cz).

Na pozadí výše uvedeného Nejvyšší správní soud souhlasí s postupem správního orgánu, když v dané věci dospěl k závěru, že důvodem stěžovatelčiny žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou potíže, které měl v Kazachstánu především její manžel, přičemž sama měla mít potíže se soukromými osobami. Své rozhodnutí pak odůvodnil zejména tím, že z výpovědí stěžovatelky vyplynulo, že jí samé nebylo žádným způsobem bráněno v praktikování její víry (tzv. čistého islámu neboli wahhabismu), a že předvolání na KNB na počátku roku 2006 nepředstavovalo adresnou akci vůči osobě stěžovatelky, neboť měla pouze identifikovat osoby na předkládaných fotografiích. Předvolání bylo rovněž následkem zájmu příslušníků KNB o osobu jejího manžela, na kterého měli vyvíjet tlak v důsledku sporu o soukromý majetek. Toto ojedinělé předvolání nemělo, jak vyplývá z výpovědí stěžovatelky, ani žádný omezující dopad na její každodenní život. Na základě shora uvedeného správní orgán dovodil, že tuto událost nelze spojovat se skutečností, která by byla ve stěžovatelce schopna vyvolat relevantní obavu z pronásledování a uvedené jednání příslušníků KNB nelze vnímat jako akci omezující svobodný projev stěžovatelčiny náboženské víry a vyhodnocovat jako pronásledování z náboženských důvodů podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. S tímto názorem správního orgánu se v napadeném rozhodnutí ztotožnil i krajský soud , když uvedl, že *„pokud byla žalobkyně jedenkrát předvolána na policii a vyslýchána, jednalo se o jednorázovou záležitost, která neměla žádné pokračování ani následky, v náboženském vyznání nebyla tímto žalobkyně nijak omezena, byla pouze dotazována, netvrdila, že by na ni byl činěn nějaký nátlak v souvislosti s její vírou.“*

Správní orgán, a následně krajský soud, rovněž nepřisvědčil tvrzení stěžovatelky, že je z důvodu své náboženské orientace diskriminována i v každodenním životě, neboť měla být napadána při snaze dosáhnout standardní lékařské péče, jaká byla poskytována ostatním spoluobčanům, a pro způsob svého oblékání. Správní orgán v této souvislosti uvedl, že *„při posuzování žadatelkou vyslovené nespokojenosti s jí poskytovanou lékařskou péčí správní orgán vycházel především z Informace MZV ČR, č. j. 126774/2006-LP, ze dne 28. srpna 2006. V této zprávě se mj. konstatuje, že nebyly zaznamenány případy, v nichž by ženy hlásící se k nějaké formě islámu a oblékající tradiční oděv byly v přístupu ke zdravotní péči nějakým způsobem diskriminované. Je totiž zcela nemyslitelné, aby v tak mnohonárodnostní zemi*

jakou Kazachstán bezesporu je, docházelo k cílené diskriminaci či znevýhodňování žen v tradičním oděvu, zvláště, když si uvědomíme, že se jich tam takto oblečených na veřejnosti pohybují tisíce. … Hodnověrnost žadatelčiných tvrzení o přehlížívém jednání lékařů vůči ní snižuje i skutečnost, že jí vždy byla lékařská péče vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu (od dětství trpěla bronchitidou) poskytnuta. Svůj názor o přehlížívém jednání lékařů navíc vyvozuje pouze z dotazu lékařky, zda je wahhabista. … pokud měla jmenovaná dojem, že vůči ní zdravotnický personál nepostupoval zodpovědně či porušil některé předpisy, mohla využít možnosti, která jí byla současným právním řádem v Kazachstánu reálně dána a na jednání příslušných osob podat stížnost. Žadatelka však žádné opatření neučinila, nikdy se proti zvolené léčbě žádným způsobem neohradila, čímž kompetentním orgánům nedala možnost seznámit se s její situací a popřípadě následně sjednat účinnou nápravu."

S ohledem na výše uvedenou argumentaci obsaženou v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu a rozhodnutí krajského soudu Nejvyšší správní soud konstatuje, že interpretace ust. § 2 odst. 7 ve spojení s ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, kterou provedl krajský soud v kasační stížností napadeném rozhodnutí, je dostatečně odůvodněna konkrétními okolnostmi posuzovaného případu a je plně v souladu s dosavadní judikaturou zabývající se důvody udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu a pojmem pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 7 téhož zákona (viz například rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 10. 2001, č. j. 7 A 754/2000 - 28, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2003, č. j. 4 Azs 4/2003 - 68, www.nssoud.cz, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2004, č. j. 2 Azs 15/2004 - 72, www.nssoud.cz, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 - 58, publikovaný pod č. 1347/2007 Sb. NSS).

Stěžovatelka v kasační stížnosti vyjádřila v obecné rovině názor, že skutečnosti, které v průběhu správního řízení objasnila, jsou minimálně podřaditelné pod důvody stanovené pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a zákona o azylu. K tomu Nejvyšší správní soud připomíná, že institut doplňkové ochrany zakotvuje ve vnitrostátní právní úpravě zásadu non-refoulement, která zabezpečuje, že uprchlík nebude ani v případě, není-li mu z různých důvodů udělen azyl, vydán do země, kde by byl zásadním způsobem objektivně ohrožen na životě, svobodě či tělesné integritě. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je tedy poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu (vycházejících zejména, avšak nikoli bezvýjimečně, z hledisek humanity založených na objektivních hrozbách) neúnosné, nepřiměřené či jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2004, č. j. 2 Azs 12/2004 - 40, publikovaný pod č. 260/2004 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 23/2007 - 64, publikovaný pod č. 1336/2007 Sb. NSS).

Jakkoli se doplňková ochrana, jakožto jedna z forem mezinárodní ochrany, vztahuje k objektivním hrozbám po případném návratu žadatele do země původu, tedy k částečně jiným skutečnostem nastávajícím v odlišném čase než v případě aplikace institutu azylu, jsou při rozhodování o jejím udělení do značné míry určujících (mimo jiné) i tvrzení žadatele. V souzené věci správní orgán dospěl na základě posouzení výpovědí stěžovatelky a informačních zdrojů k závěru, že jednání soukromých osob – lékařů

vůči jmenované nelze považovat za vážnou újmu, neboť vždy jí byla nakonec patřičná péče poskytnuta. Správní orgán rovněž dovodil, že z relevantních informací o zemi původu stěžovatelky nevyplývá, že by neúspěšným žadatelům o azyl z Kazašské republiky hrozil v případě návratu postih ze strany státních orgánů. Proto pokud se krajský soud ztotožnil se závěrem žalovaného správního orgánu, který v daném případě konstatoval, že žadatelka ve svým výpovědích neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno dojít k závěru, že byla vystavena jednání schopnému zapříčinit její újmu ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, lze považovat jeho přezkum za odpovídající. Ostatně o důležitosti aktivity na straně stěžovatele v oblasti správního soudnictví pojednává i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 6 As 2/2003 - 66, www.nssoud.cz, z něhož vyplývá, že pokud účastníci řízení chtějí být v řízení úspěšní, musejí svou aktivní činností přispět k tomu, aby soud měl dostatek skutkového materiálu pro své rozhodnutí. K tomu mohou pomoci splněním své povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní. Pokud účastníci řízení tyto své povinnosti nesplní, soudní rozhodnutí vyzní v jejich neprospěch.

Nad rámec výše uvedeného odkazuje Nejvyšší správní soud též na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Salkic and Others v. Sweden ze dne 29. 6. 2004, dostupné na www.echr.coe.int/echr, v jehož odůvodnění soud výslovně uvedl, že *„v souladu s ustálenou judikaturou nemohou lidé, kteří jsou vyhoštěni, z principu nárokovat žádná práva zůstat na území státu za účelem využívání zdravotní, sociální nebo jiné formy pomoci, kterou stát, který je vyhostil, poskytuje. Ve výjimečných případech však mohou důsledky výkonu rozhodnutí o vyhoštění cizince, vzhledem k závažným humanitárním ohledům, vést k porušením čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz například rozsudek D. v. United Kingdom, ze dne 2. 5. 1997, Reports of Judgements and Decisions 1997-III, § 59). …. V žádném případ, však nemůže být skutečnost, že poměry stěžovatelů v Bosně a Hercegovině jsou méně příznivé než ve Švédsku (pozn. v souzené věci se jednalo o rozdílné standardy poskytované zdravotnické péče o duševně nemocné), být z hlediska čl. 3 rozhodná (viz rozsudek Bensaid v. United Kingdom, ze dne 6. 2. 2001, Reports of Judgements and Decisions 2001-I, § 38."*

K poslední stížní námitce týkající se toho, že stěžovatelka považuje za nesprávné, že krajský soud se přes její žalobní námitky ztotožnil s názorem správního orgánu, pokud jde o zjišťování skutečného stavu věci, kdy tento podle jejího názoru řádně zjištěn nebyl a byla porušena ustanovení procesního předpisu, považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné uvést následující. Jednou ze zvláštních náležitostí kasační stížnosti (ust. § 106 odst. 1 s. ř. s.) je i označení důvodů, pro něž stěžovatel napadá rozhodnutí krajského soudu - tzv. stížních bodů. Stížní bod musí zpravidla zahrnovat jak skutkové, tak právní důvody, pro něž stěžovatel považuje rozhodnutí soudu za nezákonné. Důvody uvedené v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. jsou však jen obecnými kategoriemi, které musí stěžovatel v kasační stížnosti naplnit konkrétním a jedinečným obsahem, tedy vylíčit, k jakým konkrétním vadám došlo podle jeho názoru v řízení před správním orgánem či před soudem, jakými blíže určenými vadami trpí podle něj rozhodnutí soudu, v čem přesně spatřuje stěžovatel nesprávné posouzení právní otázky soudem apod. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2006, č. j. 1 Azs 9/2006 – 41, www.nssoud.cz). Shora uvedené tvrzení stěžovatelky je proto spíše než stížní námitkou obecným vyjádřením stěžovatelčina nesouhlasu se závěry krajského soudu. Nesouhlas stěžovatelky s vlastním hodnocením soudu

však nemůže sám osobě znamenat nezákonnost jeho rozhodnutí. V tomto ohledu proto zdejší soud toliko v obecné rovině poukazuje na to, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrno, že se krajský soud řádně vypořádal se všemi námitkami stěžovatelky, a to včetně těch, jež se týkaly procesního pochybení na straně správního orgánu, námitkám stěžovatelky nepřisvědčil a své závěry skutkově a právně odůvodnil, a to dostatečným a srozumitelným způsobem (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS).

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle ust. § 104a s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Stěžovatelce byla pro toto řízení před soudem ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (ust. § 35 odst. 8, ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). V dané věci však Nejvyšší správní soud zástupkyni stěžovatelky odměnu za zastupování nepřiznal, a to i přesto, že tato svou odměnu v podání ze dne 29. 4. 2008 vyčíslila v celkové částce 5 712 Kč, tj. 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a prostudování spisu, a 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a f) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), povýšené o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že má-li být úkon učiněný v řízení posouzen jako úkon právní služby ve smyslu ust. § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 advokátního tarifu, za který náleží odměna, musí být prokázán jeho účel, cíl a příčinná souvislost ve vztahu k obhajobě práv zastupovaného účastníka. V daném případě však shora specifikované úkony ustanovené zástupkyně nejenom, že nevedly k doplnění původní kasační stížnosti, která byla ve velice stručné podobě sepsána a podána stěžovatelkou osobně, ale v případě nahlížení do spisu, jež bylo ustanovené zástupkyni stěžovatelky umožněno dne 10. 4. 2008, lze ve svém důsledku hovořit o nadbytečnosti, neboť rovněž nevedlo k doplnění kasační stížnosti, případně v jiné písemné podání soudu nebo jinému orgánu ve věci samé. Z tohoto důvodu je Nejvyšší správní soud nepovažoval za takové úkony právní služby, které by mohly být považovány za důvodně vynaložené k ochraně práv stěžovatelky, a proto nepřiznal ustanovené zástupkyni za tyto úkony odměnu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. května 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu